

Hare Excellentie
Mr.drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Briefnummer
20/10.081/KK/AB

Den Haag
16 maart 2020

Onderwerp
noodpakket i.v.m. COVID-19

Telefoonnummer
070 3490328
E-mail
gastvrijnederland@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

Gastvrij Nederland doet een dringend beroep op het kabinet spoedig het pakket liquiditeitsverruimende maatregelen uit te breiden en toepasbaar te maken voor ondernemers in de brede gastvrijheids-, vrijetijds- en toerismesector.

Er is een aantal redenen waarom een sectorspecifiek pakket noodzakelijk is, aanvullend op de scenario's en het noodpakket dat vorige week door VNO-NCW en MKB-Nederland is gepresenteerd¹.

- De sector kent veel kleine familiebedrijven met een beperkt werkkapitaal, de sector is arbeidsintensief en heeft veel vaste lasten en verplichtingen;
- Het is een sector met bedrijven waar mensen samenkomen (dus zeer kwetsbaar) en dergelijke bedrijven worden als eerste geraakt als mensen uit angst (of zoals nu verplicht) wegblijven;

¹ <https://www.mkb.nl/nieuws/ondernemersorganisaties-4-corona-scenarios-met-maatregelen>

Gastvrij Nederland is gelieerd aan VNO-NCW en MKB Nederland

ANVR, ANWB, CLC VECTA Centrum voor Live Communication, Club van Elf, FC Federatie van Werkgevers in de Cultuur, HISWA-RECRON, Koninklijke Horeca Nederland, IDEA Independent Dutch Eventmarketing Association, Koninklijk Nederlands Vervoer, NBTC Holland Marketing, Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG), Royal Schiphol Group, Vereniging van Evenementenmakers, Vereniging Vrije Theater Producenten VVTP en VVV Nederland.

- Een groot deel van de bedrijven verdient de jaaromzet in een beperkte periode in het jaar, namelijk tussen april en oktober². De cashflow van die bedrijven is op dit moment op z'n laagst. De investeringen en kosten voor het nieuwe seizoen zijn gemaakt. Het geld moet vanaf eind maart (terug)verdiend worden.
- De bedrijven zijn afhankelijk van verkoop van vergankelijke tijdslots (arrangementen, bedbezetting, stoelbezetting) en niet van verkoop van producten die op voorraad kunnen worden gehouden en op een later moment kunnen worden verkocht.
- Tot slot ontbreekt in een groot deel van de sector het inhaaleffect. Omzet die ondernemers in het seizoen niet maken, kunnen zij op een ander moment niet meer inhalen. Overbruggingskredieten zijn voor de vrijetijds- en gastvrijheidssector om deze reden moeilijker af te lossen.

De situatie, met name voor de ondernemers uit de gastvrijheidssector, is in rap tempo zeer nijpend geworden en bedrijven vallen om. Dit wordt versterkt en versneld door de maatregelen die de Nederlandse overheid treft, zoals het sluiten van o.a. eet- en drinkgelegenheden en sportscholen, of door maatregelen die buitenlandse overheden treffen waardoor bedrijven die internationaal actief zijn, geraakt worden.

Specifieke maatregelen:

Daarom is op korte termijn een pakket specifieke maatregelen noodzakelijk. Dit pakket zou onder meer moeten bestaan uit:

- Een werktijdverkortingsregeling onder ruime voorwaarden en met voorfinanciering:
 - Noodzakelijk zijn soepelere toegangsvoorwaarden voor de werktijdverkortingsregeling. Nu wordt nog steeds een direct verband geëist met Corona waardoor aanvragen van ondernemers worden afgewezen, terwijl helder is dat ondernemingen dicht zijn door Corona en de afgekondigde overheidsmaatregelen. Een dergelijk indirect effect moet ook toegang geven.
 - Voorfinanciering is van groot belang vanwege de liquiditeitspositie van seizoensgebonden sectoren. Vergoeding door het UWV na de vergunningsperiode zal voor veel bedrijven te laat zijn. Als de vergunning er is dan moet de ondernemer direct een voorschot krijgen,

² De evenementensector kent twee seizoenen, maar heeft ook te kampen met fors omzetverlies.

definitieve afrekening kan na iedere periode van 6 weken plaatsvinden

- De werktijdverkortingsregeling moet in aantal weken verruimd worden. Het maximale aantal van 24 weken is onvoldoende waarborg voor ondernemers die binnen een vakantie seizoen (35 weken) hun inkomsten moeten genereren.
- Renteloze overbruggingskredieten om vaste lasten te kunnen financieren met lange aflossingstermijnen. Hierbij is het essentieel dat het kabinet in overleg treedt met DNB en andere kredietverstrekkers om de toegankelijkheid van krediet te vergroten. Ons bereiken signalen dat ondernemers belemmeringen ervaren bij de aanvraag. Het is tijdrovend, arbeidsintensief, en banken zijn terughoudend bij de verstrekking ervan. De sector heeft een renteloze kredietverstrekking nodig met zeer lange terugbetaalregeling, omdat het inhaaleffect ontbreekt.
- Het kabinet kan helpen in het snel en eenvoudig voorzien in liquiditeit van de onderneming, o.a. door:
 - uitstel/(tijdelijke) ontheffing van betaling van belastingen, niet alleen landelijke maar ook lokale belastingen;
 - private noodfondsen en andere private steunmaatregelen waar bijvoorbeeld brouwers en andere leveranciers mee bezig zijn fiscaal vriendelijk behandelen (vrijstelling winstbelasting en vrijstelling schenking)
- Snel en eenvoudig het inkomen van de zelfstandige ondernemer borgen, o.a. door uitstel van betaling van (voorlopige) aanslagen inkomstenbelasting of het opzetten van een steunfonds.

Instellen Taskforce

De brede vrijetijds- en gastvrijheidssector en de overheid hebben elkaar hard nodig in deze crisis en zullen nauw moeten samenwerken om de impact die de uitbraak en de verspreiding van het virus op de bezoekerseconomie heeft, nu en op langere termijn te beperken en te herstellen. Wij verzoeken u deze week nog over te gaan tot het instellen van een Taskforce waarin vertegenwoordigers van de overheid (in dit geval de ministeries van EZK, Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en de sector deelnemen om zeer praktische oplossingen te verzinnen om de bedrijven te helpen de eerste weken te overleven en zo de gevolgen voor de lange termijn te beperken.

Hersteloffensief voor de langere termijn

Daarnaast is een te ontwikkelen nationaal corona calamiteiten- en herstelplan noodzakelijk voor werkgevers en werknemers, waar een steun/overbruggingsfonds ter financiering van gedeerde inkomsten deel van uitmaakt. Het feit dat de UNWTO overheden en internationale organisaties oproept om toerisme als een prioriteit op te nemen in de herstelplannen en acties geeft aan dat de urgentie hoog is. Gastvrij Nederland schaart zich volledig achter deze oproep en richt zich middels deze brief tot u.

Extra financiering voor een substantieel hersteloffensief is noodzakelijk ten behoeve van versneld vraagherstel vanuit binnen- en relevante buitenland op het moment dat dit opportuun is. Op dat moment moeten we als bestemming Nederland klaar zijn om dit offensief onmiddellijk te kunnen starten op basis van de daartoe extra beschikbaar gestelde middelen.

In veel landen om ons heen beseffen overheden dat de impact van het coronavirus groot is en dat dit eenvoudigweg niet onder het normale ondernemersrisico valt. Daarom stellen zij financiële middelen ter beschikking om de economie te helpen.

Namens de gastvrijheidsondernemers vragen wij u: kom met een pakket specifieke maatregelen. Eenvoudig, toegankelijk én ruimhartig. Niet morgen maar vandaag. En richt een Taskforce in waarin overheid en sector samen voor nu en voor de langere termijn deze crisis het hoofd bieden.

Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Financiën en de leden van de Vaste Commissie van Economische Zaken.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.C.T. van Wijk
Voorzitter Gastvrij Nederland

Bijlage: **Cijfers**³

De totale economische waarde van de recreatie en toerisme sector in Nederland bedraagt 87,5 miljard euro, er zijn 791.000 banen mee gemoeid (2018).

De sector is voor een fors deel afhankelijk van de periode april tot en met oktober.

Voor het **verblijfstoerisme** geldt:

- 69% van de internationale gasten en 74% van de internationale overnachtingen vallen in april t/m oktober (2019).
- 68% van de binnenlandse gasten en 75% van de binnenlandse overnachtingen vallen in april t/m oktober (2019).

Binnen de periode april tot en met oktober, zijn met name de aankomende maanden april en mei belangrijke maanden voor het verblijfstoerisme in Nederland. Ongeveer 20% van het totale verblijfstoerisme in Nederland (zowel internationale als nationale gasten) vindt plaats in de komende twee maanden. Dit gaat normaliter om minimaal 8,5 miljoen gasten en 22 miljoen overnachtingen.

Voor bijvoorbeeld de beurzen-, congres- en vergaderbranche (de brede evenementensector) geldt dat zij omzetsderving bij Nederlandse bedrijven actief in de sector verwachten van bijna € 600 miljoen (35%) en een te verwachten negatief bedrijfsresultaat van € 80 miljoen. Naar verwachting zullen 2.500 (30%) mensen hun baan verliezen⁴.

³ Bron: Statistiek Logiesaccomodaties, CBS

⁴ Bron: Kennisbureau Respons